

Verksamhetsförlagd utbildning – Verklighet eller Inte?

Denna artikel skrivs med anledning av Läkemedelsverket och Socialstyrelsens undersökning att ta bort möjligheten för apotekarstuderande att bli beviljade temporär behörighet för receptexpedition under den verksamhetsförlagda utbildningen.

Verksamhetsförlagd utbildning, VFU, är sex månaders utbildning förlagd till en verksamhet där man ska utbilda sig i verkliga situationer. Situationer som inte går att simulera i en föreläsningssal eller i ett grupprum. Utbildning för att förbereda sig på verkligheten som stundar då examensbeviset är påskrivet och apotekarlegitimationen blivit beviljad och du står där på ditt första jobb.

Vad är det vi utbildar oss för? Ska apotekarstudenter genomföra sex månaders VFU utan att någonsin känna på hur det är att vara ansvarig för att sätta sin signatur på etiketten? Eller är det just det som är meningen att vi ska förberedas för? Sex månader av att verkligen förstå innebörden av vad ett legitimationsyrke innebär!

Möjlighet till temporär behörighet under VFU:n beskrivs av studenterna som ett viktigt inlärningsmoment. Det är först då man praktiskt lär sig hela receptexpedieringsmomentet. Det är först då man på riktigt blir självständig inför sitt kommande yrkesliv. Det är först då man verkligen förstår vad som menas med att vara en legitimerad apotekare.

Självklart kan inte en olegitimerad person göra en legitimerad individs jobb. Man kan inte ta personligt ansvar om man inte är juridiskt bunden till de skyldigheter som därtill medföljer. Frågan är dock vem som tar ansvar för att framtidens apotekare är förberedda för ansvaret som följer med en legitimation. Ska Sveriges apotekare känna sig förberedda och trygga inför sitt första jobb som apotekare? Med hjälp av den temporära receptbehörigheten och handledning kan framtidens apotekare känna sig trygga i sin yrkesroll inför den första dagen på jobbet utan detta skyddsnet. Eller ska Sveriges apotekare för första gången göra en fullständig receptexpedition första dagen på jobbet efter att legitimationen blivit beviljad? Då kanske det är bättre att öva på det under den verksamhetsförlagda utbildningen?

Lämplighetstest. Kvalitetskontroller. Kunskapsprov. Vägarna är många för att handledare, apotekschefer och patienter ska kunna känna sig tillräckligt trygga i studentens förmåga att expediera recept på ett korrekt sätt. Ingenting säger att en handledare måste ta personligt ansvar för sin student om hen inte är trygg i personens förmåga att göra ett fullgott jobb. Dock måste det finnas vägar att gå för att apotekarstudenterna ska få behålla möjligheten till temporär behörighet för receptexpedition. Det är i allas intresse, framförallt patienternas, att framtidens apotekare är fullgott förberedda vid slutet på sin examen. Då legitimationen beviljas ska man ha verklig erfarenhet och förståelse för det ansvar och de skyldigheter yrket innebär.

Framtidens apotekare vill vara förberedda på verkligheten och vi hoppas att de myndigheter som ansvarar för detta är lika måna om framtiden som vi!

*Swedish National Association of Pharmaceutical Students
Farmaceutiska Studentkåren i Uppsala
Sahlgrenska Akademiens Studentkår i Göteborg*